

STAMPĂ DE EPOCĂ
“MICHAEL VAIVODA VALACHIAE TRASALPINAE HAEREDITARI-US”

CRISTINA GAȘPAR-GHIȚESCU

Datare: 1658-1659

Material: hârtie fabricată manual

Tehnica: imprimare

Dimensiuni: L=21,5 cm; l=18 cm

Deținător: Muzeul Olteniei

Stampa este o imagine imprimată după o placă gravată (lemn sau metal) pe a cărei suprafață a fost trasat sau gravat desenul, în adâncime sau în relief cu ajutorul unei unelte. Aspectul gravurii este, de obicei, catifelat, de aceea se obțin tiraje reduse ca număr de planșe¹.

Multe dintre stampele aflate în patrimoniul Muzeului Olteniei sunt lucrări de maestru. Desenul sau acul de gravat au urmărit din umbră imaginea personalităților poporului român, cum ar fi: Mihai Viteazul, Grigorie Dimitrie Ghica, Mihnea al III-lea, Constantin Șerban și alții.

Prezența figurii lui Mihai Viteazul apare în numeroase variante sau replici, în general nesemnate și nedatate. Evoluția cronologică a imaginii a dovedit că figura lui Mihai Viteazul a călătorit departe, peste hotare².

Dacă nu s-ar fi păstrat nici un portret al acestor personalități, ce s-ar putea ști astăzi despre înfățișarea acestora, care au contribuit la istoria poporului român.

De aceea, pentru laboratorul de restaurare carte din cadrul Muzeului Olteniei, conservarea și restaurarea stampelor aflate în colecțiile Muzeului Olteniei reprezintă importanță și prioritate deosebită.

În cazul de față este vorba de una din stampele aflate aici și anume portretul lui Mihnea al III-lea, Voievod al Țării Românești, el fiind rebotezat, Mihail, în amintirea lui Mihai Viteazul. Stampa se afla într-o stare de conservare precară, deoarece asupra ei s-a intervenit empiric, fiind dublată pe verso cu hârtie de factură modernă, puternic îmbrunită ca urmare a procesului de îmbătrânire rapidă. Condițiile de microclimat și adezivul folosit la cașerare au dus la migrarea culorii hârtiei de cașerat în stampă.

De asemenea, stampana prezintă și alte deteriorări: pierderi de material suport, pete de mucegai, halouri de umezeală cu migrări de culoare. După o dezinfecție și investigare prealabilă s-a trecut la conservarea și restaurarea lucrării prin desprăfuirea și îndepărtarea depozitelor de murdărie continuând cu curățirea umedă realizată prin tamponare pe cristal cu C.M.C. 2% în apă și alcool etilic, ceea ce a facilitat îndepărtarea hârtiei de cașerat și a cleiului de pe spatele stampeii.

După o curățire amănunțită a stampeii până la obținerea efectului dorit și o uscarea liberă, s-a efectuat incolarea pe ambele fețe cu C.M.C. 3%. După o presare intermediară s-a trecut la dublarea pe verso cu hârtie japoneză SEKISHU NATURAL 30g/m², iar pe față completarea părții lipsă prin metoda la dublu. După ce s-a îndepărtat surplusul de material s-a realizat presarea finală.

Stampa a fost introdusă într-un passepar-tout confecționat din carton canson 3 mm, carton special de conservare. Și astfel stampana cu portretul lui Mihail Voievod, este redată circuitului expozițional și documentar științific în condiții de manipulare și microclimat corespunzătoare.

¹ Emil Vărtosu - *Artă și tehnică grafică, 1938.*

² Andrei Pippidi - *Mihai Viteazul în arta epocii sale.*

Foto 1. Înainte de restaurare.

Foto 2. După restaurare.